

СТАНОВИЩЕ

С.А. „Д. А. Ценов“ – Свищов
Вх. № 53.00-22/29.08.2025

върху дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“

Изготвил становището: доц. д-р Николай Пенев Иванов

Тракийски университет – Стара Загора, Стопански факултет; научна област 3. Социални, стопански и правни науки; в професионално направление: 3.8. Икономика; научна специалност: „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“; определен съгласно Заповед № 571/01.07.2025г. на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов за член на научното жури.

Автор на дисертационния труд: докторант Цветомира Георгиева Велева

СА „Д. А. Ценов“ – Свищов; Област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки; Професионално направление 3.8 „Икономика“; Докторска програма „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (финанси)“.

Тема на дисертационния труд: „Дигиталната трансформация в банкирането – рискове и финансова ефективност“

I. Общо представяне на дисертационния труд

Предоставеният за оценка дисертационен труд на докторант Цветомира Георгиева Велева на тема „Дигиталната трансформация в банкирането – рискове и финансова ефективност“ е логически обвързано и задълбочено изследване, разработено в общ обем от 195 стандартни машинописни страници. Основният текст на дисертацията включва увод, три глави, заключение, списък на използваните таблици, фигури и списък на използваните литературни източници. Дисертацията е онагледена, като съдържа 7 таблици и 34 фигури. Изследването е добре балансирано в структурно отношение. Дисертационният труд е правилно построен, което позволява с необходимата логическа последователност да се изследват възможностите за прилагане на дигиталните технологии във финансовия сектор – в частност банковата дейност.

Използваната литература, която е проучена от докторанта в процеса на изследване е значима по обем и е подбрана сред заглавия от областта на изследването с висока актуалност. Цитирани са общо 110 източника, както на български, като и на чужди езици. Направен е сполучлив опит да се демонстрира осведоменост на автора с изследванията по темата, както от български, така и от чуждестранни автори.

Източниците отговарят на тематичната насоченост, като не е установено недобросъвестно използване на чужди текстове.

II. Обща преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Задълбоченият анализ на дисертационния труд позволява да се заключи, че изследване на подобна *тематика е актуална* във времето. *Избраната тема е дисертабилна* и позволява да се направят аргументирани изводи, предложения и да бъдат формулирани приноси аспекти. *Обектът* е фокусиран върху приложимостта и развитието на дигиталните технологии. Очакването към тях е да допринесат за повишаването на ефективността на процесите в банковата сфера. *Предмет на дисертационното изследване* са възможностите за прилагане на дигиталните технологии във финансовата сфера.

Изследователската теза е добре формулирана, като се отстоява, че в процеса на дигитална трансформация банките в България се сблъскват с предизвикателства, свързани с употребата на сравнително остарели банкови системи, което ограничава техните възможности за осигуряване на необходимата гъвкавост и иновационни функции, а те имат ключово значение за конкурентоспособността в дигитална среда.

Основната цел е адекватна на предмета и обекта на изследване. На основа на така дефинираните обект, предмет и теза дисертационният труд има за *цел* да се анализират възможностите за успешно внедряване на дигиталното банкиране в контекста на българския банков пазар, като в същото време се изследват проблемите, които могат да възникнат по пътя на този иновативен процес.

Целта и задачите на изследването са прецизно формулирани, което е предпоставка за задълбочени изводи и препоръки по отношение на разглеждания обект.

Езикът и стилът на изложението в дисертационния труд са на добро равнище. Не се установяват повторения и отклонения в изложението. Трудът е правилно структуриран. Налице е съразмерност на отделните му части. *Научният инструментариум е подходящ* за конкретната проблематика и позволява да се правят аргументирани изводи.

Използваните литературни източници са акуратно цитирани в съответствие с изискванията. Не са установени съществени отклонения от нормите на научната и професионална етика.

Представеният автореферат в размер на 40 страници, представя пълно и точно съдържанието на дисертационния труд. Написан е на ясен, разбираем и издържан в

научно отношение стил, като отразява основните моменти в дисертацията и дава ясна представа за постигнатото от докторанта.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

В дисертационния труд се съдържат положителните страни и постиженията на автора, които могат да бъдат характеризирани като *приноси за теорията и практиката*. Научните постижения на автора се открояват с оригиналност и практическа приложимост. По-съществените от *научните и приложните приноси са добре формулирани*:

- Предложена е авторова интерпретация и дефиниция на понятието „риск от дигитализация в банкирането“ и рисковете обвързани с него.
- Аргументира се система от конкретни количествени показатели за оценяване на ефективността от дигитализация в банковата сфера.
- Извършен е емпиричен сравнителен анализ на банките в България по отношение на дигиталната трансформация.
- Проведено е авторово анкетно проучване сред специалисти от българската банкова практика се обобщават трудностите и предизвикателствата пред дигиталната трансформация на сектора.
- На основата на подробен анализ, чрез който се обобщават предимствата, слабите страни, възможностите и опасностите при дигитализацията, се очертават конкретни възможности за оптимизиране процесите по управлението на ефективността и риска при дигитална трансформация на банките в България.

VI. Критични бележки, мнения, въпроси и препоръки

По-смелото, явно, силно и аргументирано авторово присъствие в следващите разработки, би било предпоставка за по-висококачествена изследователска продукция.

В края на становището си, бих с радост разбрал мнението на автора по следните интересни за цялата аудиторията въпроси:

1. *Какво е влиянието на дигиталните технологии върху заетостта и управлението на човешките ресурси в банковия сектор?*
2. *Какво е бъдещото приложение на изкуствения интелект в сектора?*

Посочените забележки, препоръки, както и изложените оценки в настоящото становище не намаляват стойността на анализирания материал, а следва да се възприемат като препоръки в бъдещото развитие на автора.

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

Въз основа на направения задълбочен анализ на разработения дисертационен труд, с увереност може да се твърди, че той е научна разработка със значими постижения. Приносните моменти, научните достойнства и съдържанието на дисертационният труд представя в положителна светлина автора и неговите резултати.

Изследователските задачи са успешно изпълнени, а поставената основна цел е постигната. Научните и научно-приложните приноси в дисертационния труд обогатяват научното знание и подпомагат практиката.

Представените ми материали за изготвянето на настоящото становище, отговарят на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение в Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов.

Поради това си позволявам, напълно убедено и обективно, да дам положителната си оценка и предлагам на уважаемите членовете на Научното жури да присъдят образователната и научна степен “Доктор” в научна област 3. Социални, стопански и правни науки; в професионално направление: 3.8. Икономика; научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (финанси)“ на Цветомира Георгиева Велева.

20.08.2025 г.

Гр. Стара Загора

Изготвил е

(доц. д-р Николай Пенев)